

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/981/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.908/2022/7. ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Koncz Elvira (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője (Dr. Vargha Balázs Ügyvédi Iroda, dr. Vargha Balázs ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó szerint a támadott döntések sértik az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését és XX. cikk (1) bekezdését.
- [2] 2. Az indítványozó és élettársa a közös gazdasági társaságuk tulajdonában lévő ingatlanban él 2012 óta, mindketten szellemi szabadfoglalkozásúként az ingatlanban is dolgoznak.
- [3] 2.1. A szomszédos ingatlanon, az alapügy alperese, egy fogyatékkal élők bentlakását, gondozását és fejlesztését végző nonprofit kft. 2017-ben kapott építési határozat alapján megkezdett építkezést követően, 2019 óta gondoz autista személyeket. Az ingatlanon lévő felépítményben üzemelő bentlakásos otthonban 12 autista él, akik napközben a szabad levegőn vannak, és használják az alperesi felépítmény és a két ingatlan közötti kerítés mellett kialakított fejlesztő ösvényt.
- [4] Az indítványozó lakóingatlana és az alperes ingatlana egymás mellett helyezkedik el oly módon, hogy az ingatlanokon található felépítmények egymástól 10 méterre, míg az alperesi ingatlan felépítménye a kerítéstől 5 méterre található. A két ingatlant mintegy 2 méter magas drótkerítés választja el, melyre vékony falemezek vannak erősítve, közöttük helyenként kis rések vannak. A kerítés az indítványozó felépítménye síkjában mintegy 4 méter magasra meg van magasítva és az indítványozó ingatlana oldaláról szinte végig sűrű borostyán futja be. Az alperes a

közös telekhatár mellett kb. 150 centiméteres ciprusokból álló fasort ültetett. Az indítványozó ingatlanának földszinti ablakaiból részben látszódik az alperes felépítményének néhány emeleti ablaka, a tetőteraszáról pedig az alperes ingatlanának teljes felső emeleti ablaksora. Ennek megfelelően az alperesi ingatlan emeleti ablakaiból rálátás nyílik az indítványozó ingatlanára is.

- [5] Az indítványozót rendkívüli módon zavarják a szomszédos ingatlanról érkező gondozottak által kiadott hanghatások, és az a tudat, hogy a szomszédos ingatlanban sérült és autista személyeket gondoznak. Az indítványozó állítása szerint előfordult, hogy atrocitás érte az egyik gondozott részéről, egy esetben a gondozott az indítványozó felé trágár szavakat ordított és nagy lendülettel rohant a kerítésig az indítványozó felé. Az indítványozó attól fél, hogy a gondozottak őt megtámadhatják, bármikor átmászhatnak az ingatlanok közötti kerítésen.
- [6] 2.2. Az indítványozó birtokvédelmi kérelmet nyújtott be a jegyzőnél, arra hivatkozással, hogy a szomszédos ingatlanról áthallatszó hangok folyamatosan zavarják. Kérte az alperest a zavaró tevékenységtől eltiltani, illetve az intézmény jelenlegi működési formájának megszüntetését. Kérte kötelezni az alperest felépítménye ablakainak befalazására vagy átláthatatlanná tételére, illetve az ablakokat is takaró sűrű és zárt örökzöldek szakszerű telepítésére.
- [7] A jegyző az indítványozó birtokvédelmi kérelmét elutasította. Kifejtette, hogy az alperes jogszerűen működik, a felek nyilatkozatai ellentétesek, a jogvita elbírálására a bíróság rendelkezik hatáskörrel.
- [8] 2.3. Az indítványozó ezután bírósághoz fordult, keresetében a jegyzői határozat megváltoztatását és alperes kötelezését kérte, hogy saját költségén intézkedjen a birtoklásában zavaró zajhatás kiküszöböléséről és a belátás megakadályozásáról. Oly módon, hogy a kerítéstől 3 méter távolságra ciprusokból álló örökzöld összefüggő, egyenes vonalú, átláthatatlan, legalább 6 méter, de legfeljebb 7,5 méter magasságú élősvényt létesítsen és tartson fenn. Kérte továbbá kötelezni az alperest arra, hogy saját költségén az alperesi ingatlanok a saját ingatlanára néző oldalán valamennyi ablakát cserélje le vastagabb és nagyobb zajgátló hatású üveggel szerelt hangszigetelt ablakra.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében az indítványozó keresetét elutasította, mert a birtokháborítás törvényi feltételei nem állnak fenn, mivel az indítványozó által előadott tényállás alapján nem állapítható meg, hogy az alperes a birtokától jogalap nélkül megfosztaná vagy birtoklásában jogalap nélkül háborítaná az indítványozót.
- [10] A bíróság az indítványozói ingatlan használatát zavaró magatartások megítéléséről a szomszédjogi szabályok figyelembevételével döntött. A bíróság megállapította, hogy az alperesi felépítmény elhelyezkedése és megépítése a hatóság engedélye és jóváhagyása mellett történt, az indítványozó sem az engedélyeztetési eljárás során,

sem azt követően nem sérelmezte a perbeli ingatlan kialakítását. Csak az épület elkészülte és a fogyatékkal élő gondozottak beköltözése után jelezte tiltakozását.

- [11] A helyszíni szemle alapján megállapítható volt, hogy az alperesi ingatlanból a rálátás az indítványozó ingatlanára erőteljesen korlátozott. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a részbeni rálátás lehetősége az indítványozói ingatlanra nem szükségtelenül zavaró magatartás. Az indítványozó különös érzékenysége a gondozottak látványára sem adhat alapot objektív szemszögből nézve szükségtelen zavarásra.
- [12] Sem a bíróság, sem a jegyző helyszíni szemléje során nem volt tapasztalható túl hangos hangjelzés a gondozottak részéről.
- [13] Mindezekre tekintettel az indítványozó keresetét a bíróság elutasította.
- [14] 2.4. Az ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő fellebbezést arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, mert nem indokolta meg, hogy miért mellőzte az indítványozó tanúbizonyítási indítványait és nem fejtette ki, miért helyezkedett a Kúria BH 2011.279 számú döntésében leírtaktól eltérő jogi álláspontra.
- [15] A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Kúria BH 2011.279 számú eseti döntésétől való eltérés indokolását a másodfokú bíróság pótolta. Megállapította, hogy az eltérő tényállás miatt nem tekinthető irányadónak a Kúria eltérő tényállásra alapított iránymutatása. Emellett megerősítette, hogy az indítványozó által kért további tanúk meghallgatásától sem volt további eredmény várható, mivel maga az indítványozó által előadott tények és a rendelkezésre álló bizonyítékok már kizárták a szükségtelen zavarás megállapíthatóságát. A bíróság megítélése szerint az alperes által megtett intézkedések a zavaró hatásokat megfelelő szintre szorították le, a szükséges mértéket meghaladó zavarást az indítványozó nem bizonyított.
- [16] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben a Gödöllői Járásbíróság 11.P.21.214/2020/44. számú és a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.908/2022/7. számú ítéletét támadta.
- [17] 3.1. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését és XX. cikk (1) bekezdését.
- [18] Az indítvány szerint a perbeli keresetében állított összes zavaró hatást mindkét ítélet bizonyított tényként fogadta el, azonban a bizonyított zavaró hatások tompítására az indítványozó által alkalmasnak ítélt sövény létesítésére és jobb zajszűrő képességgel rendelkező ablakok beépítésére irányuló kereseti kérelmeket a bíróság alaptalannak tartotta. A szomszédos ingatlanokra nézve a szomszédokat egyaránt, egyenlően megillető tulajdonhoz való alapjog és a tulajdonjogból fakadó tulajdonosi hatalom kollízióját a bíróságok – az indítványozó álláspontja szerint – a jogegyenlőség alapelvét sértő módon, egyoldalúan az alperesi intézmény javára oldották fel. Ezért a

bíróságok döntése diszkriminatív és sérti nem csak az indítványozó tulajdonhoz való alapjogát, de – a zavaró hatások jellegére és súlyára tekintettel – magán- és családi életének, otthonának tiszteletben tartásához, valamint a lelki egészséghez való alapjogát is. Az ítéletekben a Ptk. 5:23.§-ára alapított jogi okfejtést és az arra alapozott érdemi döntést az alapjogait sértőnek tartja, ezért indítványozza az ítéletek megsemmisítését.

- [19] 3.2. Az Alkotmánybíróság főtitkára az Abtv. 52 (1) és (1b) bekezdése alapján az indítványozót hiánypótlásra hívta fel, mivel az indítvány nem felelt meg a határozott kérelem követelményének és nem tartalmazott részletes, alapjogi érveléssel is ellátott indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [20] Az indítványozó a főtitkári levelet 2023. május 24-én vette át, az indítványkiegészítést 2023. június 15-én nyújtotta be. Az indítványozó az indítványkiegészítésben lényegében megismételte az indítvány korábbi érvelését.
- [21] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [22] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.908/2022/7. ítéletét 2023. február 27-én vette át. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a jogerős döntéssel szemben 2023. április 27. napján, határidőben nyújtotta be.
- [23] 4.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben foglalt további követelményeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozat megjelölését, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését és XX. cikk (1) bekezdését]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozat alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [24] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes

rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti.

- [25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével és XX. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érdemben elbírálható érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott ítélet miként sérti ezeket az Alaptörvényben biztosított jogokat. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság ezért ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában nem folytatott le érdemi vizsgálatot {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212];}.
- [26] 4.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [27] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével és XIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [28] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.
- [29] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ez nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, mert annak következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. Ebből következően „az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének”. {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés; Indokolás [14]} „Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon.” {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]} „A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat.” {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [11]}

- [30] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági döntések felülbírálatára irányul. Az indítványozó panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyíték-értékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [31] Tekintettel arra, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését, az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé.
- [32] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. és 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, valamint az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024.december 10.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró